

بررسی تمایز بخشی مقوله انصاف در روابط و قراردادهای از مفاهیم مشابه و مرتبط

مژده یوسفی

دانش آموخته حقوق خصوصی پردیس فارابی دانشگاه تهران

چکیده

آشنایی با مفهوم انصاف و تمایز آن با اصطلاحات مشابه می‌تواند تأثیر عمده‌ای بر نحوه نگارش عقود و مندرجات واقع در آن داشته باشد. مفهوم وسیع و گسترده انصاف موجب شده تا گاه با واژه‌هایی مشابه نظیر حق در معانی مختلف شامل سلطه، استحقاق، رخصت، طلب، نفع؛ مصلحت در معنای جلب منفعت و دفع ضرر؛ احسان در معنای انجام عمل نیک برای دیگران و دفع و رفع ضرر اعم از مادی و معنوی از غیر؛ و عدالت در معنای مفهوم و ارزش اخلاقی مبتنی بر قوه تعقل و تفکر در راستای اعتقادات مذهبی، اشتباه گرفته شود و در عقد و قرارداد هدف حاصل نگردد. این امر، می‌تواند روابط طرفین را دچار خدشه ساخته و قراردادهای را با اشکال مواجه کند. در همین راستا، در جستار حاضر تلاش بر این بوده که با روشی توصیفی-تحلیلی به مطالعه و بررسی ارتباط بین مقوله انصاف و اصطلاحات مشابه پرداخته شود و از میزان چالش‌ها در عرصه اندراج مفاد و محتوای قرارداد کاسته شود.

واژگان کلیدی: انصاف در روابط قراردادی، حق، مصلحت، احسان، عدالت